

MLADOST

Izhaja 1. in 3. soboto vsakega meseca. □ Celoletna naročnina znaša 2 K, posamezne številke po 10 vin. □ □ □ □ □
Uredništvo: Fr. Terseglav, Ljubljana (Katol. tiskarna). □ □ □ □ □
Upravništvo: Lud. Tomažič, Ljubljana (Katol. tiskarna).

Št. 14.

V Ljubljani, dne 17. julija 1909.

Letnik II.

Šola značajev.

Možtvo, disciplina, veličina.

Bratje Orli! Ali je bil slučaj ali ni bil, da sem zadnji čas dobil v roke več stvari, ki se tičejo življenja mož, pravih mož — ne samo utrjenih v mišicah, da so znali sukati težki meč, spat več noči pod milim nebom, prani od dežja, pritrgovati si hrane in ležati sredi praske-tanja pušk in živce pretresujočega grmenja topov ter široko zevajočih in okrvavljenih ran — temuč pravtako jeklene volje, da so vse izvedli, kar so si začrtali, zraven pa — levi v bitkah — kot krotka jagnjeta pokorni povelju tistih, ki jih je domovina nad nje postavila. Skoraj bi rekel, da je slučaj, da se je zadnje dni zgodilo malodane istočasno ali saj kmalu zaporedoma nekaj slučajev, ki me nagibajo, da nekoliko razmotrивam o možnostu.

Možje.

»Zgodovina vojaškega življenja« je naslov nedavno objavljenih spominov bivšega prvega generala angleške armade, še živečega Viscount Wolseleya. Z veseljem prelistuješ knjigo, ki ti živo predočuje, kaj in kakšen je mož, koliko zmore požrtvovalnost in kolike vrednosti je disciplina. S tem večjim zanimanjem in srčnim zadoščenjem bereš spomine vojaka, zdravega na telesu in duši, moža, ki mu ni mar za plačilo in ki ne vidi sebe, ampak le srečo kralja in domovine ter podrejenih in zaupanih mu vojakov — s tem večjim zadoščenjem, pravim, ker dananes okoli sebe vidiš same ženske moške, melkotne mladiče — ne mladeniče — sužnje mode, brezumnihi vihravosti in lastne domišljije, mlade starčke, nervozna bitja, sebična, napušna, nečimerna in slabotna — dijake, ki se grejo na pokopališče ustrelit zaradi dvoiké, strahopete, ki beže pred življenjem, ker si ne upajo bojevati boja za obstoj in se rajši prostovoljno umaknejo vsaki sabici in neprijetnosti . . . In tu se utopiš v življenje mož, jeklenih na srcu in duhu, neizprosni in trdih kot gorski granit, na vendar dobročljivih, bogoin človekoljubnih. In zastudijo se ti ti današnji mladiči, slabokrvni, topogledi in topoglaví gizdalini, čemerni in zamišljeni v svoje umišljene

bolečine in dozdevne krivice, ki jih jim svet baje prizadeva — zagnjusijo se ti in pogled se ti upira na mladino, ki stoji ob tvoji strani pripravljena, da pokonča to gnjilobo, na naše Orle, na naš krščansko misleč in delujoč naraščaj . . .

Govoril sem o spominih generala Wolseleya. Prvi vtis, ki ga imaš o tem možu, je, da nikoli ni počival. Ni ga dneva, da ne bi zaznamoval uspeha in napredka — danes tukač, jutri tam, kamor ga pošljejo, povsod pa na svojem mestu. In nikar ne misli, da je ta vojak slepo pokoren, hlapčevskega duha, mrtvo orodje v rokah svojih poveljnikov — ne — general Wolseley je demokrat, čeprav zvesto udan svoji kraljici, vidi napake pri lastni armadi, jih ne graja samo, ampak tudi objavlja, če treba: vidi napake v angleški upravi v kolonijah in se ne boji, jih odkrivati. Njegovo življenje ni bilo samo boj zoper tuje sovražnike, ampak tudi boj proti laži, neizobraženosti, gnjilobi, korupciji.

Leta 1833, rojen, je Wolseley vstopil v armado leta 1852. kot praporščak pri 80. pehotnem polku. Že to leto ga pošljejo v Indijo, kjer se udeleži bojev proti Birmi in napadov na vasi, ležeče sredi močvirnatega bičevja, v katerem prebiva kuga. Tu je v prvič ranjen in komaj okreva sredi nezdravega kužnega ozračja. Ozdravljen, stoji zopet v bojnih vrstah. Kako navdušeno slika občutek vojaka, ki napade sovražnika, ne da bi količkaj nase mislil in se varoval, ampak prodira naprej in pozabi vse drugo: »Pri hladni krvi si nihče, ki sam ni doživel in občutil takega napada, ne more predstavljati silne slasti, ki jo pri tem uživa vojak. Človek je za čas nekako zvišen nad vsemi malenkostnimi in sebičnimi misli in pomisleki, za hip vse tvoje telo in vsa tvoja duša uživa v občutku moči in nepremagljivosti. Ta občutek je nalezljiv, polasti se vse mase vojakov, in jih napravi za ta čas popolnoma nedostopne za vse posledice. O, da bi tudi še zdaj, ko sem starček, mogel kedaj to slast še enkrat užiti!«

Tako govori o vojski rojen vojak, toda nikar ne misli, da smatra Wolseley vojsko za namen samo sebi, da mu je zgolj za meč in kri in poboje. Na strani 20. prvega zvezka svojih spominov razmotriva angleški feldmaršal o vojski takole:

»Kadar nastopi v zgodovini narodov čas, ko je človek popolnoma prevzet od hlepenja po bogastvu in nasladih ter udobnem življenju, takrat zamore le grenko zdravilo vojske oživiti v človeštvu moštvo . . . Čeprav je vojska trd boj za naroden obstoj, vendar je največja očiščevalka tistega ljudstva, ki se je preveč pomehkužilo in telesno ter duševno propadlo ter v modi in nadkulturi oslabilo.« Ravnotako kot Wolseley pravi v svojih spominih tudi grof Moltke, ki je bil za časa nemško-francoske vojske poveljnik nemškega generalnega štaba: Sebičnost, mehkotnost in ženskost narodov, ako vsa druga sredstva nič ne izdajo, zamore le še vojska pokončati in tako ozdraviti narod. Na bojišču se pokaže požrtvovalnost. Človeštvo bi polagoma poginilo v skrbi za gnotno blaginjo in na vse višje vzore pozabilo, ako bi katerikrat ne zavela sveža sapa boja, žvenket orožja in zmagonosne trobente.

Iz Indije so Wolseleya, ki je medtem bil povišan v poročnika, predstavili v angleško domovino, odkoder je pa takoj zopet moral oditi na boj proti Rusom na Krim. Tu je gradil obkape in šance, dokler mu ni košček ruske granate izbil eno oko. Pa koj na to ga vidimo že leta 1857. na Kitajskem in ko isto leto izbruhne strašni upor Indijcev proti Angležem, ga pošljejo v ozemlje puntarjev kot stotnika. Kakšne težave! Par tisoč vojakov je stalo nasproti milijonom in milijonom srditih upornikov-domačinov, solnce je žgalo, kuga je razsajala, puščave so razbeljevale pesek pod nogami, vode ni bilo, strašni vodja upornikov, Nana-Sahib, pa je, kjerkoli je dobil kaj belokožcev in svojih bivših gospodarjev, mesaril, jih razsekaval na drobne kosce in žive žene ter otroke polival s petrolejem, da jih je sežigal. Angleški vojaki so morali milje in milje brez koščka kruha in brez kapljice vode hoditi v oblakih prahu po sežgani zemlji ali pa pogrezati se po močvirjih do vratu, cele noči bdeti, v rani zori pa odbijati navale razljučenih Indijcev. Wolseley pa se ni boril samo proti sovražniku, še hujše boje je imel s spletkami tistih, ki so mu njegove vspehe zavidali. Prebolel in pretrpel jih je — zato je kmalu avanziral do podpolkovnika in leta 1860. se udeleži s Francozi vojnega pohoda proti Kitajski. Armada Evropecev naskoči Peking in se maščuje nad pokolji, ki so jih Kitajci izvršili nad belokožci, katerim so meso iz telesa v jermenih rezali. Wolseley pa se ne bojuje samo, on opazuje tudi razmere in proučuje kitajski narod. In pri tej priliki izreče sodbo o Kitajcih, ki jo danes vsi poznavavci tega naroda potrjujejo: »Jaz sem trdno prepričan, da moremo Kitajce smatrati za prihodnje gospodarje sveta. Oni potrebujejo le kakega Napoleona ali Petra Velikega, da to postanejo.« In ko mu dopušča čas, si Wolseley s par tovariši omisli parnik, da se prepelje na Japonsko in spozna ondotno ljudstvo. Vse opazuje, možko in pravično presodi in se sredi bojnega vrišča uči ter napreduje.

Leta 1861. vidimo Wolseleya v Ameriki.

Udeleži se vojske med severnimi in južnimi ameriškimi državami kot opazovavec in študira vojaške razmere. Naslednja leta je poveljnik v Kanadi ter pelje svoje vojake 600 milj daleč po najhujšem gorovju in vodovju proti Red Riverju, kjer se skriva upornik Louis Riel. Na celem tem pohodu mu ni zbolel ne en vojak. Okoli leta 1871., ko Nemci premagajo Francoze, reformujejo Angleži svojo armado in glavni preosnovalec je izkušeni Wolseley, ki je zdaj že general.

Zadnja knjiga Spominov nam opisuje boj proti Ašanti-zamorcem. Ti so z 12.000 vojaki upadli v angleško ozemlje. Boj z njimi je bil izredno težaven. Belokoži vojaki so kakor muhe cepali v neznosni vročini in na pohodih skozi pragozde, kjer se je udirala morilno vročnico povzročujoča zemlja. Wolseley je pa imel še večje težave s svojimi neevropskimi, indijskimi vojniki, ki so sicer vztrajni, toda v ognju izgube vso razsodnost, streljajo brez cilja, se vležejo in noben častnik jih ne more ne z grda ne z lepa spraviti naprej. Živo nam opisuje, kako so divjaki obkolili njegovo malo četo od vseh štirih strani v pragozdu, v katerem Evropeci dobro skritih in zavarovanih črncev niso mogli videti. Po tej vojski koraka Wolseley proti Zulu-zamorcem in Bašuto-črncem, ki so se uprli, potem premaga Arabi-pašo in skuša rešiti v Sudanu generala Gordona, ki se je boril proti neštetim četam proroka Mahdija. In povsod opisuje general nasprotnike z odkritostjo, mirnostjo in brez sovražnosti, hvali sovražnika in graja lastne ljudi, oboje pa, ne da bi pretiraval.

Res, zgodovina moža! . . .

× × ×

9. julija t. l. je umrl v Parizu general Galliffet. Tudi, ko se spominjamo njegovega življenja, nas obhajajo resne misli. Zdi se ti, kakor da je padel hrast sredi neznatnega grmičevja. Kaj je bil general Galliffet, ki zdaj po osemdesetih letih življenja počiva v hladni zemlji, in kaj so današnji Francozi! Francoska mladina, ki je nekdaj z Napoleonom podjarmjevala Evropo, je danes po večini četa slabičev, oblečenih na vse mogoče brezumne načine, navdušujočih se danes za ta šport, jutri že za onega, razun sebe ne poznavajočih nobenega Boga, komaj doraslih, že odraslih in ovenelih — trop brezdelnežev, neznačajnežev, pihotnikov, frazerjev. Toda Mac Mahoni, Crozieri in Galliffeti so bili mladeniči iz drugačnega lesa. Galliffet je trideset let sukal meč na bojišču; prve lovornike si je pridobil na Krimu. Imenovan za adjutanta cesarju Napoleonu III. ni maral za to dvorjansko službo; navajen spati po šotorih in poveljevati, je odšel v Meksiko. Tu se je bojeval z istimi domačini, ki so kmalu nato premagali našega Maksimiliana. Kaj je na tem bojišču doživel, nam v svojih spominih sam najboljšo opiše sledeče:

»Ravno smo začeli streljati, kar pade med nas granata; jaz sem padel, moji hrabri tova-

riši pa se niso ustavili, ampak merili dalje. Ko sem se osvestil, sem videl, kako mi lezejo iz telesa čreva. Tedaj sem si mislil: Najboljše, kar moreš storiti, je, da vso reč gledaš s šaljive strani, in dejal sem si: Kadar na lovu jelen prepara psa, ga ne zapuste, ampak mu zašijejo kožo. Pa sem poizkusil isto. S težavo sem se vzdignil do pol telesa, potem pa prijel kapo, ki je ležala poleg mene, z njo pokril in podprl čreva, ki so mi čezdalje bolj uhajala in se vkekel do zdravniškega šotora, in glej, tukaj sem — pa še stojé sem se prijavil . . . « Rana je bila strašna, operacija mučna. Zdravniki so dejali, da bi jo komaj konj prestal.

Pri Sedanu je Galliffet 30. avgusta 1. 1870., ko je bilo vse izgubljeno, poveljeval konjeniško atako, naskok, na Pruse, da bi rešil, kar se ni več rešiti dalo. Kakor se valovje zaganja v skalo, so se francoski kirasirji poganjali v Nemce in pred njimi izkrvaveli — na tisoče so popadali, Galliffet pa jih je bodril za krvavi ples, povsod prvi, vse v nemajoč in vlivajoč vanje ogenj. Ko se je vrnil v Pariz, se je imel bojevati z uporniki, ki so po padcu kraljestva v Parizu ustanovili strahovlado brezvladja — pomedel je z njimi v par dneh in strogost, s katero je takrat te sovražnike vsakega reda in države kaznoval, jih je še dolgo navdajala z grozoto. Postal je pozneje vojni minister, toda vsled spletk svobodomiselcev, ki so ga sumničili, da hoče upeljati zopet cesarstvo, se je odtegnil javnemu življenju. Bil pa je še kot starček vesel, živahen in oster; vsi so se bali njegovih zbadljivk in pikrih a pravičnih in živo skelečih sodb. Z njim je umrl eden zadnjih mož, ki jih še ima Francija.

× × ×

Ni dolgo, je slavil osemdesetletnico svojega rojstva, bivši nemški korni poveljnik grof Haeseler, ki si je stekel na francoskem bojišču leta 1870. velike zasluge in je potem dolgo časa načeloval nemškim četam ob meji, cel čas določen, da v slučaju nove vojske prevzame vrhovno poveljništvo. Zdaj živi stari mož na svojem posestvu v vzhodni Prusiji. Starček vstaja ob štirih zjutraj; ob šestih, po potrebi še preje, izdaja povelja služinčadi, potem pa jaše po svojih posestvih in daje navodila; zvečer pa gre v vas med kmete, zbira kmečko mladino, jo podučuje in podpira njena društva. Ko se je lani v pruski gosposki zbornici sprejela postava zoper zatirane Poljake in so vlada in njene stranke podajale uboge slovenske žrtve, je vstal grof Haeseler in Poljake vneto branil. Mož-vojak, odkrit, sovražnik laži, hinavščine in pretvarjanja. In tako stoji še danes sivolas, pa še nezlomljen, grčasta korenina sredi pritlikavcev in vetrnjakov.

Pri tem se spomnim na govor, ki ga je imel sedanji francoski vojni minister Picquart 17. julija t. l. ob priliki proslave francosko-laških zmag nad Avstriji leta 1859. pri Montebellu, Magenti, Malegnanu in Solferinu. Govoril je o moztvu, ki ima svoj višek v vojaku:

»Dobro je, če ljudstvo, ki ima zgodovino, semtertja prelistuje svoje vojaške spomine, ne iz nečimurnosti in napušnosti, marveč zato, da vzbudi v sebi hvaležnost in občudovanje za one, ki so zanj padli, in da se navzame nov rod junaštva in požrtvovalnosti prejšnjega. Nobena stvar tega tako dobro ne označuje, kakor napisi na banderah naših starih pehotnih regimentov: Praeteriti fides exemplumque futuri, — Spričevalo slavne preteklosti, obenem pa zgled za bodočnost! Duh požrtvovalnosti je za vojaka kakor vera; močna vera, koje zakoni so globoko v njegovega duha zapisani in mu predpisujejo stroge in težavne dolžnosti. Vojak-mož je zadovoljen, samo, da svojo dolžnost izpolni, kar je zanj prva in edina čast; lastno voljo ukloni višji in se zatajuje; prenese tudi, ako se mu včasih odvzame, kar mu gre; kadar ga pa domovina kliče, žrtvuje svoje življenje, ne da bi se obotavljal ali se s tem ponašal — ker se mu zdi to naravno in dolžnost.«

Mož nam manjka!

To je moztvo, prijatelji, če pa zdaj okoli sebe pogledate, kje ga najdetè? Ali pri mladini? ali pri možeh? Mož je blag — veliko slovenske mladine pa išče junaštvo v sirovosti. Človek ne bi verjel in vendar je res, da nam še danes nasprotni mladeniči na cesti pobijajo z železnimi orodji naše fante. Mož je zmeren in si zna odtrgovati — koliko slovenskih mladeničev in mladenk pa se še danes ni otreslo brezumnih veselic po tri dneve in noči. Mož je neustrašen — brezštevilo slovenskih mladeničev ne samo ne vedo, kaj so, ampak, če so kaj, si niti povedati ne upajo in so korajžni le, če jih kdo nahujska in jih je več skupaj. Mož ne menja zlepa in brez razlogov prepričanja — ni pa malo slovenskih mož, ki hite in se kosajo, kdaj bodo prej pri koritu in od katere stranke bodo imeli dobiček in zato vržejo od sebe naziranja in prepričanja, kadar le kaže. Mož predvari, preden stori — koliko pa našteješ slovenskih mož in mladeničev, ki bi premislili, predno kaj počno, ki bi preračunali posledice svojih dejanj in razglabljali o uspehih? Danes je pripravljen zadaviti vse kranjske Nemce in bi začel dinamit delati, ako bi imel sredstva, jutri njegov list namah presedla in junaški mladi revolucionarci zobljejo prosó iz roke vsakega vladnega prezidenta ali asistenta. Če jih tako gledaš, kako navdušeno in od narodne ter kulturne misli prevzeti, razgretih obrazov nesó vence k Prešernovemu spomeniku, jutri pa izveš, kako hodijo na pokopališče same sebe streljat, ker so življenja siti, pač ne moreš verjeti njihovi domišljavi in bahavi narodni samozavesti. Narod ne potrebuje takih gnjilih vej na svojem deblu. Narod potrebuje mož. Mož, ki ponižno svojo glavo uklonijo Bogu in se mu vdinjajo, voljni pretrpeti, karkoli jih zadene; mož, ki molijo, kadar je čas in ki udarijo, kadar jim čast božja in narodova velevala; mož, ki

Ljubijo dobre in slabe ljudi, sovražijo pa slaba dejanja, najbolj pri sebi.

Mi in naši nasprotniki.

Slavni angleški pisatelj Viljem Shakespeare je spisal med drugim lepi igrokaz: »Konec dober, vse dobro«. V tej igri pravi grofca Roussillonska svojemu sinu, ki gre na kraljev dvor za častnika, sledeče:

» — — — — Vse ljubi, malokomu pa
zaupaj;
Razžaliti ne smeš nikogar; bodi pa sovragu
strašen,
pa bolj z nastopom svojim kakor s silo; varvaj
srce si svoje in prijatelje! — — — — «

Tak je mož, dragi bratje! Malokomu zaupaj! — to se ne pravi, bodi osoren in sodi o vsakem človeku slabo, ampak se le pravi, bodi previden, da te ne ujame nihče v zanke pregrehe ali slabosti. Razžaliti ne smeš nikogar — tudi ne nasprotnika! Ampak bodi mu strašen — in vendar, če le moreš, rajši s svojim nastopom kakor s kruto silo!

Tukaj se bom z vami, dragi bratje, nekoliko ustavil. Zadnji čas so naši nasprotniki postali zopet nekoliko bolj srditi in objestni. Izpolnilo se je, kar smo prerokovali: Vse, kar dozdaj še ni bilo v nasprotnem »svobodomiselnem« taboru, a nas sovraži, ker nosimo napredek, ker čistimo in ločimo zrnje od plevla, ker prižigamo luči v temo, da se ne vidijo samo dobra, ampak tudi slaba dejanja, vse se je zdaj zbralo pod zastavo sovražnikov krščanskega imena. Vsi, ki so do danes spali in so razljučeni, da smo jih zbudili, vsi, ki so za svetlobo izobrazbe ali prestari ali pa preveč izprijeni, vsi hlapeci dušnih grehov in naravni nasprotniki telesne in duševne svežosti, čistosti, moči in zdravja — so preklinjaje in svetlim duhovom grozeč z maščevanjem, odšli med vrste naših sovragov. Da bi se ne kesali, kajti prišel bo kmalu čas, ko bodo izprevideli, kje so in kam jih vodijo krmari!

Za nas nastane vprašanje, kako se pred njimi braniti, saj nas povsod obdajajo, zbadajo, napadajo. Prvo pravilo nam podaja tako lepo angleški dramatik: Bodi pa sovragu strašen — pa bolj z nastopom svojim kakor s silo! Kaj se to pravi?

Naš Gospod.

1. Ne zmenite se, ampak bodite blagi in ne ukлонite duha!

Ko so bili nedavno zbrani telovadci ljubljanskega okoliša na ljubki slavnosti v Smartnem, sem dejal, da nosimo Orli idejo medsebojne ljubezni in vzajemnosti vsega slovenskega rodu. Če se nam popolnoma ne posreči, ni naša krivda. Naš cilj pa je vendarle, zbrati vso slovensko mladino, ne samo zdrave krepiti, ampak tudi bolne ozdraviti; radi bi uničili strup politične podivjanosti in razuzdanosti, ki tare našo domovino, radi bi, da bi Slovenec Slovincu z zaupanjem gledal v obraz, da bi se

politični in verski nasprotniki medseboj spoštovali in samo v dobrem teknovali. In če nasprotniki nočejo? Če si od hujskanja in nezobraznosti nezavednikov obetajo več kakor od razsodnosti in plemenitosti? Odgovor ni težak. Pogledjmo naš vzor, našega Gospoda! Ali ni Jezus z blagostjo hotel pridobiti zase vse svoje nasprotnike? Hodil je k farizejem v hiše, z njimi jedel in pil, jim odpuščal in jih ljubeznjivo svaril. In ko so ostali trdovratni, kako je zmagal? Nadaljeval je svoje delo ravnotako neustrašeno, odločno in neumorno kakor prvi dan svojega poslanstva! Glejte, Orli, to je prvi odgovor na naše vprašanje. »Ne ukлонite svojega duha, ne postanite malosrčni!«, kakor je Gospod rekel svojim apostolom. Če mi nadaljujemo s svojimi sestanki, s tečaji, s telovadbo, z organizacijo in izobraževanjem, naj potem — dragi moji — nasprotniki napravijo sedemkrat na teden po celem Slovenskem, v vsaki vasi svoje kravale, nastope in veselice in naj priženejo iz vseh vetrov, kolikor hočejo! Kdaj pa sovražniki Kristusa niso imeli pristašev? Blagrujte, prijatelji moji, svoje nasprotnike, ker ti bodo skrbeli, da naši meči ne bodo zarjaveli! In to je mislil pesnik z besedo: Bodi sovražniku rajši z nastopom kakor s silo strašen!, da naj tako živimo in delamo, kakor verujemo in mislimo, da bo že naša zunanost razodevala dostojanstvenost in krepost duše. In to je nadalje mislil, da naj kreposten človek, ne meneč se za nasprotnikova nasilja, dela dalje in hodi po začrtani poti.

2. Ob pravični ogorčenosti pa udarite!

Pridejo pa časi, dragi Orli, ko zahteva čast in blagor skupnosti, za katero delamo, da nastopimo z vso silo, ki v nas počiva. Glejte zopet našega Gospoda. On se ni zatajeval, kadar mu je duša prikipela takorekoč na površje. Moderni človek se sramuje pokazati mehka in blaga čustva nazunaj, Kristus pa se je bridko jokal, ko je videl pred seboj Jeruzalem, gnjezdo izprijenosti, pa vseeno Gospodu na srce prirastlo, ker je bilo središče njegovega ljudstva. Ali Gospod se ni samo jokal, razplamtel je velikokrat v silni sveti jezi, da so gromi njegovih besed treščili na tla njegove nasprotnike. Ali se ne spominjate, kako je javno pred vsem ljudstvom bičal voditelje, svečenike in pisnarje, zapeljivce in požeruhe, kako jim je vrgeł v obraz, da so gadja zalega, sinovi morilcev prerokov, pobeljeni grobovi, tatovi dedščin vdov in sirot, hinavci, ki se poste in s pepelom potresajo, njihova srca pa so gnjiloba in gnjus? Ali ne veste, kako je zbranim Judom dejal, da so njihova dejanja tako črna, da ne bodo ušli peklenškemu prokletju? In ali ni spričo tisočev in tisočev spletel biče in pogнал z njimi iz templja prodajavce in onečiščevalce Gospodovega hrama? Ali ni oblastnikom v obraz dejal, da ga krivično sodijo, Heroda pa še pogledal ni in ga ni smatral vrednega na manjšega odgovora, ker je bil nepoboljšljiv pohotnež, neznačajnež, trs, ki se v vetru maje? Magdaleni

je odpustil, ne enega greha ji ni očital, kralja je z zaničevanjem preziral. In ali ni sredi zbrane množice, ko je izvedel, da je Herod dal Janeza obglaviti, glasno zaklical, da hlapci in taki, ki svoje prepričanje prodajajo ter za en milosten pogled moré in odirajo, se nahajajo na kraljevskih dvorih?

Slovenski mladenič! Če izprevidiš, da preti nevarnost ne tebi, ampak celi organizaciji, če čutiš, da bi molčati in ne reagirati pomenilo, kakor da ti misel, ki jo zastopaš, ne dá nobene sile in ognja, če spoznaš, da se sramota dela vzorom tvojim in tvojih bratov, potem trešči med nasprotnika z ognjem svetega navdušenja in pravične jeze! Je golazen, ki jo z božanjem ne preženeš.

V čem se imamo izpopolniti?

Možje bodimo! Zato pa je treba v prvi vrsti discipline. Stojimo pred Kamnikom, zato zdaj ni časa za druge predloge in načrte. Drugič pa bo naš letošnji občni zbor nudil prilike več kot dovolj, da razmišljamo ne samo, koliko smo napredovali, marveč tudi, koliko nam še manjka in kje nam manjka. Tukaj naj le dvoje omenim.

I. Prvo temeljno načelo za našo organizacijo je **solidarno delovanje okrožnih predsedstev in načelstev z vodstvom v Ljubljani**. Okrožni funkcionarji morajo biti predsedstvu v Ljubljani, kar so udje telesu. Družiti jih mora ena sama misel, ena sama volja, ena sama zavest. Glejte, bratje, zdaj se silno veliko odsekov ustanavlja. Kdo bo zanje skrbel, če ne okrožja? In to veste, da potrebujejo mladi odseki vodstva kakor dojenec matere. Vlivati jim je treba našega duha, neprestano bodriti, nikoli nič pustiti izpred oči. Zato pa je potrebno, da so okrožja to, kar predsedstvo, okrožni predsedniki pa možje jekleni, možje neupogljivi, pred Bogom in pred ljudmi prvi, vzori, razlivajoči svetlobo daleč naokoli. To so možje plemenitniki; treba bo, da se člani predsedstva večkrat shajajo s predsedniki okrožij, kajti slednji so sok in mozeg naše organizacije.

II. **Telovadba naj se nikari ne zanemari!** Jaz mislim, da se bo na letošnjem mladeniškem tečaju v Ljubljani morala vsa pozornost na telovadbo obrniti. Vojakov hočemo, bojevnikov, mladeničev železnih mišic, sovražnikov vsakršne slabotnosti. Ni s tem rečeno, da bi vsak moral delati na orodju umetnosti ali pa se postavljati s predrznimi vajami ali celo se s sirovo telesno močjo ponašati. Kaj še! To je največ vredno, da redno k telovadskim uram hodiš, da si v telovadnici načelniku posluščen kakor jagnje, da greš in narediš vajo, pa se vrneš na mesto, kakor da bi te pribil ali prilil, da se naučiš vzajemnosti in bratstva, da se privadiš disciplini! Brez redne, z ljubeznijo negovane, vedno napredujoče telovadbe ne bomo vzora moškosti dosegli! Prosim in rotim brate načelnike, zlasti predsedstvene in okrožne, naj v telovadbi napredujejo, naj jo izpopolnjujejo, naj pa

v prvi vrsti iz telovadnic napravijo nekaka svetišča mladeniške discipline, pokornosti, samozatajevanja in rednosti! Ponekod v tem oziru precej manjka; le priznajmo! Na občnem zboru le vse povejmo in povsod pogledjmo, kje smo morebiti zaostali. Gorje nam, če si bomo kdaj kaj prikrivali. In iz tega, kar sem tu povdarjal sledi, da okrožni načelniki, kar se tiče njihove važnosti za našo organizacijo, stoje prav na isti stopinji kakor predsedniki!

III. Za to zimo in drugo leto se bratje Orli prav resno vsi sprijaznite z mislijo, da bomo **velike prireditve zelo, zelo omejili**. Na občnem zboru jih bomo vnaprej določili, če ne po času, kar ni mogoče, pa prav gotovo po številu in okrožjih! Bratje — semtertja se v društvih vidi nekaj izvodov »Mladosti« neprerezanih. Glejte skrbno, da v se brate pritegnete k branju. Po zimi bo predsedstvo samo razum velikega tečaja v Ljubljani, ki bo najbrž dva tedna trajal, priredilo več vzor-tečajev tudi po deželi — okrožja pa naj tudi sama več tečajev aranžirajo. Opozarjam na idrijsko okrožje, ki si je za svoj tečaj v Črnem vrhu preskrbelo razum treh akademikov, tudi svoje fante za predavatelje. Drugo leto bomo z manifestacijami malo, veliko ali skoro vse pa z notranjim izobraževanjem delali.

× × ×

Tako bratje! Zdaj pa najprej delo za Kamnik! Naj bi vsi, ki bodo v Kamniku 8. avgusta zbrani, čutili in videli, ko boste nastopali, da imajo pred seboj može visokih in plemenitih ciljev, res nado in ne domišljijo naše bodočnosti. Bodimo strogi sami s seboj in nastopimo vzorno, da ne bo našlo nobeno oko pege na nas. Ne samo pri telovadbi, ne samo pri prihodu, obhodu in pohodu, cel dan, slehern trenotek moramo Orli s svojim vedenjem pokazati, da smo vredni upanja, ki ga na nas polagajo naši somišljeniki! Možje-vojaki, pred katerimi doni zemlja in sluti natura, da nosijo svojemu rodu silo in moč, življenje in prerojenje za stoletja! Mladeniči, ki bodo strli trhlubo in začeli lepšo stran v žalostni knjigi naše majhne in temne zgodovine! **Franc Terseglav.**

Naši cilji in vzori.

Kamnik.

Priprave za zlet v Kamnik so v najlepšem tiru. Predsedstvo in vaditeljski zbor Z. T. O. se sedaj pri vsaki seji posvetujeta o tem zletu. Vprašalne pole so razposlane, prosimo samo bratske odseke točnega odgovora. Prihodnji teden dobe načelniki okrožnice z natančnimi tehničnimi navodili. Za nedeljo, dne 25. t. m. je napovedana seja načelnikov v Kamniku.

V Kamniku samem se tudi prav pridno gibljejo. Poleg velikega pripravljavnega odbora obstoji še več odsekov, ki se pridno priprav-

ljajo, da bo dan slovenske mladine v lepem Kamniku res lep dan.

Priglasite udeležnikov od strani odsekov sprejema Z. T. O. v Ljubljani, vse druge priglasite pa društvo »Kamnik« v Kamniku.

Z. T. O.

Okrožnim predsednikom in načelnikom.

Zveza telovadnih odsekov je v svoji seji dne 15. julija t. l. sklenila sledeče:

Z veseljem zasleduje predsedstvo Z. T. O. ustanavljanje novih odsekov, ki dan na dan rastejo, tako da šteje Z. T. O. z današnjim dnevom že 73 odsekov.

Ker je brezdvomno, da bodo odseki zlasti letos še bolj naraščali kot zdaj in ker na drugi strani tudi vedno bolj raste delo, odgovornost in skrb predsedstva, ker so se pa letos ustanovila tudi okrožja,

nalaga predsedstvo istim najstrožjo dolžnost, da svoje odseke v okraju, zlasti pa najmlajše, imajo vedno v evidenci, jih vodijo, nadzirajo in skrbijo, da bodo v vednem stiku tako z okrožjem kakor z osrednjim vodstvom ter napredovali v duhu naše organizacije, vsled česar naj gledajo posebno na to, da bodo novi člani se vglabljali v »Mladost« in okrožnice ter navodila Zveze.

Obenem izjavlja predsedstvo, da bo delalo za vse, kar bi se v odsekih, zlasti pa v najmlajših, godilo nepravilnega, če bi se odsek n. pr. ne oglašal v »Mladosti«, krenil na napačna pota, nič ne delal ali prenehal, odgovorna bratska okrožna predsedstva in načelstva, od katerih bo zahteval, da položijo račun za podrejene jim odseke. Na zdar!

Ivan Podlesnik,
t. č. podpredsednik.

Srečko Pavlin,
t. č. tajnik.

Albert Jeločnik,
t. č. načelnik.

Okrožja.

Na Črni vrh!

Znano vam je, notranjski bratje, da se bje v Idriji ljuti boj zoper nas zavedne, dobromisleče mladeniče od nasprotnikov, katerim ni mar nikaka organizacija in omika. Zato hočemo telovadci pokazati, da zavračamo brezverske puhlice laži-svobodnjakov, da še živimo in čutimo potrebo se kulturno izobraževati. Nočemo in ne smemo mirno gledati, kako nasprotniki v brezverskem duhu vzgajajo in pridijo že nežno mladino! Namen naš je, da naše nasprotnike poučimo, da razumemo tok časa in radi tega tudi priredimo podružni tečaj v Črni vrhu dne 1. avgusta t. l. Ta kraj je bil še nedavno trdnjava liberalcev, a krščansko ljudstvo se je tudi tu zbudilo in pregnalo temo liberalne klikovlade. Tjakaj hočemo pohiteti in s svojo prireditvijo še bolj utrditi duha krščanske zavednosti.

Zatorej, bratje Orli idrijskega okrožja, ki vas veže disciplina, sklepajte pri svojih sejah, agitirajte načelniki in predsedniki, da bode naša prireditev lepa in uspešna, pridružite se pa tej naši manifestaciji tudi drugi bratje

notranjski, ki utegnete. Pridite tudi drugi prijatelji in podporniki našega gibanja v obilnem številu!

Spored.

Tečaj.

1. Do osme ure sprejem gostov.
2. Ob 8. uri zjutraj predavanje. Govorili bodo gg.: Breitenberger Ignacij, Božič Mirko, Kanduč Franc, Puntar Josip, Weiss Franc.
3. Ob 11. uri sveta maša v župni cerkvi.
4. Ob 12. uri kosilo.

Javna telovadba.

Ob 3. uri popoldne, in sicer: a) Rajalni nastop; b) proste vaje članov; c) proste vaje naraščaja; d) orodna telovadba; e) rajalni odhod; f) ljudska veselica s srečolovom.

Pri telovadbi kakor tudi veselici svira godbeno društvo iz Idrije.

Vstopnina k javni telovadbi 50 vin.

Idrijski Orel.

Radoljica.

Okrožje se je ustanovilo dne 10. junija t. l. na Brezjah. Pri ustanovitvi so bili zastopani sledeči odseki: Radoljica, Kamnagorica, Tržič, Brezje. Odbor se je sestavljal sledeče: J. Murnik, predsednik; J. Papov, podpredsednik; R. Kleindienst, tajnik; M. Mikeli, blagajnik; vaditeljski zbor pa si je izbral načelnikom J. Bogataja, podnačelnikom pa A. Mezeke. Središče okrožja je Radoljica. V okrožno blagajno plača vsak odsek letno 3 K.

Prvi okrožni zlet je bil ta dan. Udeležilo se ga je 40 uniformiranih bratov. Drugi zlet se je vršil dne 13. pr. mes. tudi na Brezje. Tretji zlet pa je bil dne 29. pr. mes. v Ljubno in Podbrezje. V Podbrezju se je ustanovil odsek.

Št. Vid.

Prvi skupni nastop. — Naši nasprotniki. — Fantje, naprej!

Dne 4. t. m. je priredilo naše okrožje svojo prvo javno telovadbo v Šmartnem pod Šmarno goro. Nastopilo je do 60 Orlov iz Št. Vida, Šmartna in Preske. Obiskali so nas tudi naši najmlajši bratje z Ježice. Prireditvev je nepričakovano dobro uspela. Izvajali smo nove proste vaje ob zvokih domžalske godbe čisto pravilno, kar priča o požrtvovalnosti našega okrožnega načelnika br. Fr. Zavodnika. Pri vajah na drogu in bradlji nas je sicer načelnik Z. T. O. opozoril na nekatere napake, ki smo jih vzeli na znanje, vendar pa je bil celoten vtis na mnogobrojno občinstvo zelo povoljen in naše okrožje si je zabeležilo velik uspeh. Po javni telovadbi se je vršila na vrtu g. Rotarja ljudska veselica, pri kateri so nastopali bratje pevci Orli iz Šmartna in Št. Vida. Goste iz bližnjih krajev je navdušeno pozdravil okrožni podpredsednik br. J. Lesar, župnik šmartinski, brat Terseglav pa je v daljšem govoru očrtal pravi pomen naše organizacije. Nasprotniki nas izzivajo, je dejal, mi pa ne iščimo boja z njimi; bojujmo se sami s seboj; če premagamo sebe, premagali smo vse! Danes se k nam že marsikdo štuli, ki pa v srečo ni naš. Naloga Orla je, da razkrinka hinavce drugod in tudi med nami! Sovraštva pa ne oznanjamo, marveč ljubezen in spoštovanje.

Vladala je prisrčna zabava. Nasprotnikov podnevi ni bilo blizu. Svoje kulturno delo so izvršili prejšnji večer ob dveh ponoči, ko so podrli vse mlaje in strgali vse slovenske zastave! Ko pa smo mi že vsi odšli domov, izvršilo je par od šentviških Sokolov nahujskanih fantov tolovaški napad na šmartinskega načelnika br. Andreja Česna. Brez vsakega povoda so ga z nekimi železom pobili na tla in mu prizadeli globoko rano na čelu. Nasprotniki v našem okrožju so se zadnji čas povzpeli na nivo cestnih pretepačev. V Št. Vidu n. pr. so včasih bili najbolj zlobni nekateri študentki. Zdaj pa isti bolj živahno delujejo na literarnem polju, cesto pa so prepustili sodrgi, koje člane se vidi včasih ob belem dnevu valjati se po jarkih, kamor jih položi alkohol. Če omenimo še par Urenčevih vajencev, ki po cesti iščejo, da bi ju kdo prijel za ušesa, naštelimo smo vse

»stebre« šentviškega Sokola. Poštenemu človeku se gabi, ko vidi, da taki ljudje potem še govore o narodnosti in oliki. Mi jih pustimo pri miru in gremo naprej. Zadnji čas je izšla iz fantov samih želja pa abstinenčenih krožku. Priglasilo je pristop več članov Načelnik šentviški sam jim je dal lep zgled s pristopom. Mi pozdravljamo to gibanje in želimo mnogo uspeha.

Na tem mestu moramo javno pohvaliti vrlo šmartinska dekleta, katera so z veliko požrtvovalnostjo pokazala, da slovensko kmečko in delavsko dekle, kar se tega tiče, daleč nadkriljuje takozvano »narodno žensstvo«, ki po raznih »narodnih« veselicah in ringelšpilnih paradira v svili in žametu ter prodaja naroden šnops, imenovan likér, dvajsetkrat dražje, kakor je vreden. Na zdar!

Odseki.

Idrija.

Naprej do cilja.

Zopet se oglašamo. Najprvo moramo omeniti, da s svojo organizacijo lepo polagoma napredujemo. Udeležili smo se med drugim procesije, in sicer na dan sv. Rešnjega Telesa in sv. Ahacija. To je imponiralo vsem, še celo od nasprotne strani ni bilo čuti nikake sirovosti, kakor je to bilo dozdej v navadi. Seveda taki zlikovci kot je idrijski naraščaj Sokola, so v tem oziru najslabši, mi pa zahtevamo od voditelja naraščaja, da jih drugičkrat bolj pouči o oliki in spodobnem vedenju na ulici. To, moji dragi, zahteva čast vaše organizacije, ako sploh kaj držite nanjo.

Predavanja se v našem odseku tudi sedaj nadaljujejo. Zadnji čas nam je predaval gospod učitelj Šabec, in sicer o »denarnem trgu«, zakar se mu iskreno zahvaljujemo. Sedaj se tudi pripravljamo za javni nastop v Črnomvrhu, ki bo združen z mladeniškim tečajem.

Naši nasprotniki se silno jeze, češ, da smo mi vse po njih posneli, kar pa ni res, kajti oni nimajo nikdar nikakih mladeniških sestankov, se ne uče govornišstva, socialnih in verskih vprašanj, gospodarstva, političkih ved itd., ampak se vedno izobrazujejo le pri vinu, plesu in krokanju. Ako bi vas hotel v tem posnemati kak Orel, potem ni več naš. Zato pa ni pametno, če se Sokoli zato jezijo, saj nas le oni posnemajo in ne mi njih! Celokrajno organizacijo hočejo zdaj po nas posneti. Bolj pridno njihovi voditelji študirajo »Mladost« kakor pa lastno glasilo »Slovenski Sokol«. Bog daj, da bi se od nas še veliko dobrega naučili!

Mi se pa bomo še bolj vglobili v naše ideje in delo, da čimprej dosežemo naš cilj. — Bratski Na zdar!

Ljubljana.

29. pr. mes. so priredili telovadci v Marjanišču zaključeni nastop pred velikimi počitnicami. Lepo sestavljen spored in dovršeno izvajane vaje 50 telovadcev so pokazale, da vlada med vrstami stroga disciplina in da je naš načelnik br. V. Jeločnik, ki je hodil od začetka leta po dvakrat, sedaj pa enkrat na teden učiti v Marjanišče telovadbo, popolnoma na svojem mestu. Izvajale so se nove proste vaje in se telovadilo na drugo, bradlji, kozi in plezalih. Nastopu so prisostvovali prelat Kalkan, od Z. T. O. br. dr. Pogačnik in Zabret in ljubljanskega odseka pa njega predsednik br. Podlesnik. Vsi so se o nastopu jako pohvalno izrazili.

Ljubljanski telovadni odsek je sedaj za čas počitnic prenehal z dijaško telovadbo in s telovadbo mlajšega ženskega naraščaja. Kakor kaže sedaj, bo naš odsek prihodnjoo jesen že v lastni telovadnici, kar Bog daj!

Vič.

Dobrova. — Izletí. — Bakljada. — Naša dekleta.

Dolgo smo molčali; morda ste mislili, da le životarimo. Toda ni bilo tako. Ustanovili smo odsek na Do-

brovi, kamor hodita dva naša Orla učiti petnajst mladeničev vsako nedeljo.

Ko je šentviški odsek poletel na Šmarno goro, se je tega izleta udeležilo šest naših Orlov v kroju.

Shoda v Rožu sta se udeležila dva telovadca. V Šmartno jih je šlo šestnajst, in sicer devet v kroju. Po poti so se zabavali s tem, da so poslušali žvižganje olikanih šentviških sokoličev.

Pri sprejemu prevzvišenega gospoda knezoškofa so bili zastopani tudi naši Orli. Prevzvišenemu, kateri je prišel zvečer pred župnišče, so naredili Orli baklado in krepko zapeli par pesmi. Pri tem so nastopili tudi naši trobentači. Med birmovanjem so delali telovadci red v cerkvi.

Ker pa dajemo lep zgled, so se tudi naša dekleta ojunačile in pristopile kot podporne članice k odseku.

Brat Jezeršek je odložil predsedništvo, na njegovo mesto je stopil V. Sever. Ravnotako podnačelnik F. Knez, na to mesto je stopil Alojzij Košir.

S težkim srcem smo se pa poslavljali od podtajnika Franca Drmastija, kateri si je moral iti v tujino služiti svoj kruh. Hvaležni za njegovo delo mu kličemo krepak: Na zdar!

Ježica.

Mladi smo, pa vnetí!

Telovadska misel širom slovenske domovine vedno bolj prodira. Le pogled, dragi brat, minuli mesec se je tudi na Ježici ustanovil telovadni odsek, kateri v svoji kratki dobi kaže lep napredek, dasiravno so bile in so še mnoge zapreke. Posavski fantje, zlasti nekateri krogi, se premalo zanimajo za društveno življenje. Izobraževalno društvo sicer že šteje čez sto članov, vendar bi bilo želeli, da se tudi starejši fantje združijo v okrilje Orla. Saj je le tu pravo fantovsko življenje; imaš telovadbo, razne izlete, kjer lahko opazuješ lepoto narave in se veseliš del Stvarnika; dalje imaš mnogo duševne izobrazbe kakor predavanja, fantovske večere, govorniške vaje, igre i. dr. Zlasti duševni razvitek, kateri se da med fanti najbolj gojiti v telovadnem odseku, bi moral z veseljem pozdravljati vsak pošteno misleči Posavčan in se pridružiti v krog mladinske organizacije.

Članov telovadcev je čez 20, krepko število naraščaja, zdaj čez 60. Člane in naraščaj marljivo vadi deloma šentvidski vadiateljski zbor, deloma pa naš domači načelnik brat Ignacij Šubelj. Lepo je gledati te mlade, za vse lepo navdušene fante, kako dobro pojmujejo pomen telovadbe in duševni razvoj. Kar se človek nauči v ljudski šoli, to mu nikakor ne zadostuje, zlasti v sedanjih časih za življenje, treba mu je vsestranske izobrazbe, da tako lahko reče, da on tudi kaj zna in da ni le suh listič na veji naroda, ampak vsestransko izobražen človek, kateri uživa spoštovanje pri svojih rojakih.

Fantje, kličem vam le, krepko na delo, kajti le telesno in duševno krepak človek je opora svojemu narodu! Na zdar!

Dol.

Nov telovadni odsek.

Poročati nam je o ustanovitvi novega telovadnega odseka v našem izobraževalnem društvu. Na praznik sv. Petra in Pavla popoldne prihiteli so Orli iz D. M. v Polju v naš prijazni Dol ter pokazali v javnem nastopu svojo res izbornu telovadsko izurjenost. Zlasti mlajše gledalce so posamezni prizori elektrizirali. Telovadba je resnično nekaj lepega; zakaj bi ne zamogli kaj takega tudi mi?

Torej na dan, dolski Orli!

Ko je še odposlanec ljubljanske Zveze telovadnih odsekov razložil v poljudnem govoru pomen telovadbe za naše društveno življenje, se je odsek koj na to ustanovil. Pristopilo je za enkrat 16 mladeničev; v kratkem pa bo število gotovo naraslo.

Požrtvovalen brat Orel iz Polja pa je sprejel nalogo, nove tovariše polagoma vpeljati v skrivnosti in umetnosti telovadbe. Na zdar!

Dobrna.

Nov telovadni odsek.

O priliki občnega zbora »Bralnega društva« v nedeljo, dne 11. julija, se je ustanovil ob splošnem navdušenju telovadni odsek za Dobrno. Prihital je iz Ljubljane br. Janko Hočevnar, ki je govoril prepričevalno o namenih in nalogah mladinske organizacije. Uspeli njegovih krasnih izvajanj je bil ta, da se je takoj oglasilo 24 članov za odsek. Naraščaj šteje danes 16 udov. Odbor se je sestavil sledeče: predsednik br. Fr. Schreiner, podpredsednik br. M. Firm, tajnik br. Fr. Kranjc, blagajnik br. Anton Rehar, odbornika br. Jak. Švent in br. Jož. Lipičnik. Telovadni načelnik br. M. Firm, podnačelnik br. Fr. Kranjc.

Pri žilavem značaju dobrnskih narodnih in krščanskih mladeničev je upati, da bo novi odsek v kratkem dohitel svoje starejše brate. Novemu odseku krepak: Na zdar!

Koroška Bela.

Nov telovadni odsek.

Želja, ustanoviti pri nas telovadni odsek, se je uresničila v nedeljo, dne 4. julija. Popoldan po litanih se je zbralo lepo število mladeničev v društvenem prostoru. Iz ljubezni do nas se je odzval našemu vabilu predsednik Z. T. O. brat dr. L. Pogačnik, ki je prihital v našo sredo, da nas navduši za odsek s primernim predavanjem. Z lepim in navdušenim govorom nam je pokazal namen organizacije telovadnih odsekov, ki obstoji predvsem v tem, da skuša vzgojiti mnogo značajnih, vernih in svojo domovino ljubečih mož. Namen naše organizacije pa je tudi okrepiti človeški rod telesno, zakaj le v zdravem telesu biva zdrava duša. Nato je ovrget vse mogoče bedaste ugovore nasprotnikov telovadnega odseka. Mi smo bratu predsedniku Zveze za to krasno predavanje prav iz srca hvaležni. Navduševal pa je navzoče fante tudi domači gospod župnik, nakar se je takoj vpisalo 29 rednih in 11 podpornih članov.

Konstituiral se je tudi odbor, in sicer sledeče: predsednik br. Lovro Rajhard, tajnik br. kapelan, blagajnik br. Janko Vidic in dva odbornika br. Fr. Malej in br. Fr. Zupančič. Načelnikom je bil izvoljen br. Janko Klinar in vaditeljem br. Matija Maček in br. Janko Karlin.

Odsek je ustanovljen. Sedaj pa le pogumno na delo. Nasprotnikov se prav nič ne bojmo, saj imamo dovolj naši organizaciji naklonjenih mož. Prvi dar smo že dobili. Neimenovani dobrotnik nam je naklonil dar 200 kron. Bog mu poplačaj! Fantje, naprej z Bogom za narod! Na zdar!

Manufakturna trgovina Fr. Regorschek

Stritarjeve ulice št. 3.

Ustanovljeno 1867.

Ima v zalogi blago za telovadne srajce in žnore za surke; priporoča tudi slavnemu občinstvu svojo veliko zalogo sukna, platna in manufakturnega blaga. !!

Na vseh razstavah najvišje odlikovana tvrdka!

je uredila celotno več 100 telovadnic.

Edina češka tovarna za vzorno telovadno orodje, na !!
stroje in benzinmotor. !!

Br. Vindyš & spol. na Smihovem

:: (Praga). ::

Priporoča se sl. telovadnim odsekom in šolam za popolno in vzorno urejevanje telovadnic, kakor tudi za izdelbo močnega in elegantnega telovadskega orodja po priznanem sistemu. Uredi domače telovadnice, izdeluje orodje za športne igre, različne novosti, bradlje, konje, kože in drugo težje premično telovadsko orodje s patentiranimi originalnimi napravami za lahko in hitro premikanje in prenašanje orodja, patentirane lestvice z železno konstrukcijo, prirejeno za pomikanje z varnim patentiranim ustavljenjem v poljubni višini in legi.

Poprave in prenavljanja se hitro in po ceni izvršijo. Sploh so cene zmerne.

Plačilne pogodbe po dogovoru. Ceniki in proračuni brezplačno in franko.

Katoliška Bukvarna

v Ljubljani

priporoča

popolno zalogo slovenskih knjig, muzikalij itd.

in določljive popoln

imenik knjig in muzikalij vsakemu na zahtevo brezplačno in poštne prosto.

Za društveno porabo omenjamo še posebej:

Blagajniška, tajniška in knjižničarjeva knjiga vsaka vezana po	K 8:50
Pravila za katol. slovenska izobraževalna in podobna društva, ki mesečno pobjarajo prispevek svojih članov lega	> —80
Glavna knjiga za »Čebelice« vezana	> 9—
Blagajnikova knjiga za »Čebelice«	> 4:90
Hranilna knjižica za »Čebelice« 100 izvodov	> 8—
Mesečni zaključek za »Čebelice« lega	> —60
Statistika za telovadne odseke vsaka knjižica	> —80
Stroj A., društveni govornik I. zvezek	> 3—
Podlesnik I., Knjigovodstvo I. del. Knjigovodstvo za društva, »Čebelice«, mladeniče in gospodarje vezano	> 3:20
Podlesnik I., Knjigovodstvo II. del vez.	> 6:90

Zahtevajte natančne imenike.